

VERENIGING
OPENBAAR
ONDERWIJS

Samen leven, samen leren

Workshop MR en vrijwillige ouderbijdrage (VOB)

illustratie Dick Bruna © copyright Mercis bv, 1966

Over de VOO

- Opgericht in 1866
- Grootste opleider voor (G)MR's in Nederland
- Gezamenlijkheid als uitgangspunt
- Onderwijskwaliteit als doel
- Belangenbehartiging

illustratie Dick Bruna © copyright Mercis bv, 1966

Programma

- I Kosten school
- II Beheer ouderbijdrage
- III Bevoegdheden MR
- IV Praktijkervaringen

illustratie Dick Bruna © copyright Mercis bv, 1966

Verdeling schoolkosten

- Schoolkosten voor school
- Schoolkosten voor ouders
- Schoolkosten voor ouders of school
- Schoolkosten vrijwillige ouderbijdrage

Kosten voor school en ouders

Kosten voor school

Lesmateriaal

- Leerboeken
- Werkboeken
- Projectboeken en tabellenboeken
- BINAS
- Examentrainingen en –bundels
- Lesmateriaal en digitaal lesmateriaal
- Kosten voor toegang: kluisjes, mediatheek

Kosten voor ouders

Persoonsgebonden materiaal

- Atlas
- Woordenboek
- Rekenmachine
- Agenda
- Schrift, multomap, pennen e.d.
- Gereedschap
- Praktijkkleding
- Sportkleding

Kosten voor ouders of school

Laptop/tablet

- Scholen mogen dit vragen
- Ouders zijn niets verplicht

De school moet voor een volwaardig alternatief zorgen

Kosten vrijwillige ouderbijdrage

Extra activiteiten

- Excursies, schoolreis en introductiekamp
- Vieringen
- Bijles en huiswerkbegeleiding
- Tweektalig onderwijs, LOOT en Technasium

Vrijwillige ouderbijdrage in schoolkostenmonitor '23

Primair onderwijs	Totaal	Onderbouw	Bovenbouw
Opgave scholen			
Gevraagde bijdrage	49		
Opgave ouders			
Gevraagde bijdrage	90	80	100
Betaalde bijdrage	70	70	70

Voortgezet onderwijs	Pro	Vmbo	Havo	Vwo
Opgave scholen				
Vrijwillige ouderbijdrage	83	121	255	274
Kosten reizen	31	51	96	107
Totaal	114	172	351	381
Opgave ouders				
Vrijwillige ouderbijdrage	62	113	115	154
Kosten reizen	46	247	302	342
Totaal	108	360	417	496

Programma

- I Kosten school
- II Beheer ouderbijdrage
- III Bevoegdheden MR
- IV Praktijkervaringen

illustratie Dick Bruna © copyright Mercis bv, 1966

Vier mogelijkheden voor beheer

1. Geen ouderbijdrage
2. Ouderbijdrage innen door de school
3. Ouderbijdrage innen door ouderraad/oudervereniging
(met KvK of KvK en notariële acte)
4. Ouderbijdrage innen door stichting

1. Geen ouderbijdrage

Voordelen

- Zeggenschap en beheer en uitvoering bij school
- Geen persoonlijk risico voor georganiseerde ouders
- Geen tijd nodig voor organisatie innen en beheren
- Geen stigmatisering van mensen met weinig geld
- Post activiteiten in de begroting opgenomen

Nadelen

- Minder inkomsten voor school
- Minder inbreng van ouders bij keuze voor activiteiten

2. Innen door school

Voordelen

- Geen persoonlijk risico voor georganiseerde ouders
- School heeft de regie
- AVG gewaarborgd
- OMR instemming

Nadelen

- Innen en beheer kost tijd van de school

3. Innen door ouderraad / -vereniging

Voordelen

- Ouderraad functioneert als een vereniging: alle ouders lid
- Oudervereniging beheert financiën
- Innen en beheer kost geen tijd van de school

Nadelen

- Aansprakelijkheid bestuursleden
- Statuten, reglement, huishoudelijk reglement
- Jaarvergadering en kascommissie
- Rol OMR vastleggen in reglement (modelovereenkomst)
- AVG

4. Innen door stichting

- Stichting 'Vrienden van School X'
- Zelfstandig bestuur: statuut, reglement, doel
- Geen zeggenschap voor ouders en school

Tips beheer vrijwillige ouderbijdrage

- Transparant zijn over besteding
 - Per leerling
 - Per activiteit
 - Per schooljaar
- Ouders om extra bijdrage vragen
- Ouders informeren hoe zij tegemoetkoming in de schoolkosten kunnen krijgen

Programma

- I Kosten school
- II Beheer ouderbijdrage
- III Bevoegdheden MR
- IV Praktijkervaringen

illustratie Dick Bruna © copyright Mercis bv, 1966

Verdrag inzake rechten van het kind

Verdrag inzake de rechten van het kind, VN, New York, 22-11-1989

Artikel 28 lid 1a

Primair onderwijs verplicht en gratis

Artikel 28 lid 1b

Voortgezet onderwijs aanmoedigen, gratis,
financiële bijstand indien noodzakelijk

Wet op het primair onderwijs

- Artikel 40 lid 1 Wet op het primair onderwijs (WPO): alle kinderen in Nederland hebben recht op **gratis** toegankelijk **onderwijs**
- De overheid is verplicht hier zorg voor te dragen
- Dit betekent dat ouders geen schoolgeld hoeven te betalen en alleen gevraagd mogen worden om een **vrijwillige ouderbijdrage** voor 'extra-curriculaire' activiteiten, dus buiten het reguliere onderwijsprogramma on

Wet vrijwillige ouderbijdrage

- Wet vrijwillige ouderbijdrage sinds 1 augustus 2021
- Doel van de wet: bevorderen kansengelijkheid
- **Alle leerlingen moeten mee kunnen doen met activiteiten die de school organiseert**, ook als ouders de vrijwillige ouderbijdrage niet betalen
- Verplicht vermelden in schoolplan en schoolgids dat ouderbijdrage vrijwillig is

Rol medezeggenschapsraad (MR)

- **Instemmingsrecht MR**
 - Het schoolplan
 - Beleid werkzaamheden ouders in school
- **Adviesrecht MR**
 - Hoofdlijnen meerjarig financieel beleid
 - Wijziging samenwerking andere instelling
- **Instemmingsrecht oudergeleding MR**
 - De schoolgids
 - Hoogte en bestemming vrijwillige ouderbijdrage

Programma

- I Kosten school
- II Beheer ouderbijdrage
- III Bevoegdheden MR
- IV** Praktijkervaringen

illustratie Dick Bruna © copyright Mercis bv, 1966

Gevolgen wetswijziging in praktijk

- Vrijwillige karakter van ouderbijdrage wordt nog niet in alle schoolgidsen opgenomen (onderzoek Inspectie vo-scholen mei 2023)
- Vrijwillige ouderbijdrage onder druk: minder ouders bereid te betalen
- Op scholen wordt nagedacht over (wijziging) aanbod van activiteiten

Gevolgen wetswijziging in praktijk

- Bij te weinig budget verzint de school alternatief zodat alle leerlingen mee kunnen doen
- Bij te weinig budget gaat activiteit niet door
- Toename kansenongelijkheid: scholen met welgestelde ouders kunnen meer extra activiteiten aanbieden, scholen met armere ouders niet
- Oproep onderwijsorganisaties: schaf VOB in basisonderwijs af, onderzoek in VO

Informatie vrijwillige ouderbijdrage

- In de kennisbank van de VOO (www.voo.nl/kennisbank)

Vragen?

VERENIGING
OPENBAAR
ONDERWIJS

Dank voor de aandacht!

Bezoekadres

Kapelstraat 33, 1404 HV, Bussum

Postadres

Postbus 98, 1400 AB, Bussum

T. (036) 533 15 00

E. info@voo.nl

W. www.voo.nl